

Learning Filipino Language and Literature Through the Eyes of Students: A Phenomenological Study on Student Engagement and Language Skills Development at Sulu State University

Ahmed Aziz D. Alawan
Assistant Professor I
Sulu State University
azizdamang03@gmail.com

Abstract

Learning Filipino Language and Literature plays a vital role in developing students' communicative competence, critical thinking, and cultural appreciation in higher education. However, sustaining students' active engagement in the learning process remains a significant challenge, particularly in activities that require critical understanding and meaningful use of the Filipino language. This study aimed to explore the lived experiences of college students in learning Filipino Language and Literature, with particular emphasis on their engagement in learning activities and the development of their language skills at Sulu State University. A phenomenological research design within the qualitative research paradigm was employed to capture the essence of the participants' experiences. Twelve (12) college students were purposively selected based on their active participation in Filipino courses. Data were collected through semi-structured interviews, validated through member checking to ensure credibility, and analyzed using Braun and Clarke's (2022) Thematic Analysis. Four major themes emerged from the analysis: (1) meaningful learning through active engagement; (2) collaborative learning as a pathway to enhancing communicative competence; (3) fostering critical thinking and literary appreciation through reflective inquiry; and (4) developing self-confidence and linguistic identity through authentic learning experiences. The findings revealed that active participation in classroom learning activities significantly enhanced students' listening, speaking, reading, and writing skills while strengthening their appreciation of the Filipino language as a medium for academic learning, professional communication, and national identity. The study recommends strengthening student-centered pedagogical approaches, collaborative learning strategies, and authentic learning experiences to further enhance the teaching of Filipino Language and Literature in higher education.

Keywords: Filipino language learning, literature, student engagement, language skills, phenomenology, qualitative research, Sulu State University

**Pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan sa Mata ng mga Mag-aaral: Isang
Penomenolohikal na Pag-aaral sa Pakikilahok at Paglinang ng Kasanayang Pangwika sa
Sulu State University
Ahmed Aziz D. Alawan
Assistant Professor I
Sulu State University
Email: azizdammang03@gmail.com**

Abstrak

Ang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan ay mahalagang bahagi ng paghubog ng komunikatibong kakayahan, kritikal na pag-iisip, at pagpapahalagang pangkultura ng mga mag-aaral sa antas ng mas mataas na edukasyon. Gayunpaman, nananatiling hamon ang pagpapanatili ng aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral sa proseso ng pagkatuto, lalo na sa mga gawaing nangangailangan ng mapanuring pag-unawa at paggamit ng wikang Filipino. Layunin ng pag-aaral na ito na mailarawan ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa kolehiyo hinggil sa kanilang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan, partikular sa kanilang pakikilahok sa mga gawaing pampagkatuto at sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika sa Sulu State University. Ginamit sa pananaliksik ang penomenolohikal na disenyo sa ilalim ng kwalitatibong pamamaraan upang maunawaan ang esensya ng kanilang mga karanasan. Labindalawang (12) mag-aaral sa kolehiyo ang pinili sa pamamagitan ng purposive sampling batay sa kanilang aktibong paglahok sa mga kursong Filipino. Isinagawa ang semi-istrukturadong panayam, sinundan ng member checking upang mapagtibay ang kredibilidad ng mga datos, at sinuri ang mga ito gamit ang Thematic Analysis nina Braun at Clarke (2022). Mula sa pagsusuri, nabuo ang apat na pangunahing tema: (1) makabuluhang pagkatuto sa pamamagitan ng aktibong pakikilahok; (2) kolaboratibong pagkatuto bilang daan sa pagpapalawak ng kasanayang pangkomunikatibo; (3) paglinang ng kritikal na pag-iisip at pagpapahalagang pampanitikan sa pamamagitan ng mapanuring pagninilay; at (4) pagbuo ng tiwala sa sarili at pagkakakilanlang pangwika sa pamamagitan ng autentikong karanasan sa pagkatuto. Ipinakikita ng mga natuklasan na ang aktibong pakikilahok sa mga gawaing pangklase ay nagpalalim sa kasanayan ng mga mag-aaral sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat, habang pinatatag ang kanilang pagpapahalaga sa Wikang Filipino bilang instrumento ng akademikong pagkatuto, propesyonal na komunikasyon, at pambansang identidad. Inirerekomenda ng pag-aaral ang pagpapatibay ng mga student-centered pedagogical approaches, kolaboratibong estratehiya, at mga autentikong gawaing pampagkatuto upang higit pang mapaunlad ang pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan sa antas tersiyarya.

Mga Susing Salita: pagkatuto ng Wikang Filipino, panitikan, pakikilahok ng mga mag-aaral, kasanayang pangwika, penomenolohiya, kwalitatibong pananaliksik, Sulu State University
Panimula

Ang Wikang Filipino at Panitikan ay may mahalagang papel sa paghubog ng komunikatibong kakayahan, kritikal na pag-iisip, at pambansang kamalayan ng mga mag-aaral. Bilang asignatura sa mas mataas na edukasyon, hindi lamang nito layuning mapaunlad ang kasanayan sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat, kundi mapalalim din ang pag-unawa ng mga mag-aaral sa kulturang Pilipino, kasaysayan, at iba't ibang karanasang panlipunan na nakapaloob sa panitikan. Sa pamamagitan ng pag-aaral ng mga akdang pampanitikan, nagkakaroon ang mga mag-aaral ng

Received: December 1, 2025 | Accepted: March 15, 2026 | Published: March 30, 2026

pagkakataong magsuri, magnilay, at bumuo ng makabuluhang pananaw hinggil sa mga isyung nakaaapekto sa lipunan.

Sa kasalukuyang panahon ng mabilis na globalisasyon at digitalisasyon, nahaharap ang pagtuturo ng Wikang Filipino sa hamon ng pagpapanatili ng interes at aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral. Bagama't patuloy na isinusulong ng Commission on Higher Education (CHED) ang mga learner-centered at outcomes-based approaches, nananatiling suliranin sa maraming institusyon ang mababang antas ng partisipasyon ng ilang mag-aaral sa mga talakayan, kolaboratibong gawain, at mapanuring pagsusuri ng mga akdang pampanitikan. Ang ganitong sitwasyon ay maaaring makaapekto sa kanilang paglinang ng kasanayang pangwika at pagpapahalaga sa Filipino bilang wikang akademiko at pambansa.

Ipinakikita ng mga naunang pag-aaral na ang aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral ay may positibong ugnayan sa kanilang akademikong pagganap, motibasyon, at pagkatuto. Ang mga estratehiyang nagbibigay ng pagkakataon sa kolaborasyon, mapanuring talakayan, at autentikong paggamit ng wika ay nakatutulong sa pagpapalawak ng komunikatibong kakayahan at kritikal na pag-iisip. Gayunpaman, karamihan sa mga umiiral na pananaliksik ay nakatuon sa pagsusukat ng akademikong pagganap o pagiging epektibo ng mga estratehiya sa pagtuturo, samantalang kakaunti ang mga pag-aaral na nagsusuri sa mismong karanasan ng mga mag-aaral sa kanilang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan gamit ang penomenolohikal na pananaw.

Sa konteksto ng Sulu State University, mahalagang maunawaan kung paano nararanasan ng mga mag-aaral ang kanilang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan sa isang multikultural at multilingguwal na kapaligiran. Ang kanilang mga karanasan, pananaw, at pakikilahok ay maaaring magbigay ng mahahalagang impormasyon sa pagbuo ng mas angkop at makabuluhang estratehiya sa pagtuturo ng Filipino sa antas tersiyarya.

Dahil dito, nilalayan ng pag-aaral na ito na siyasatin ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa kolehiyo hinggil sa kanilang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan, partikular sa kanilang pakikilahok sa mga gawaing pampagkatuto at sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika. Sa pamamagitan ng penomenolohikal na lapit, inaasahang makapagbibigay ang pag-aaral ng mas malalim na pag-unawa sa mga salik na nakaaapekto sa kanilang pagkatuto at makapag-aambag sa pagpapaunlad ng mga estratehiyang pedagogikal na nakasentro sa mag-aaral para sa mas mataas na kalidad ng pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan sa mas mataas na edukasyon.

Kagnay na Literatura

Ang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan ay isang mahalagang proseso sa paghubog ng komunikatibong kakayahan, kritikal na pag-iisip, at pagpapahalagang pangkultura ng mga mag-aaral. Sa larangan ng mas mataas na edukasyon, binibigyang-diin ang pangangailangan ng mga estratehiyang nakasentro sa mag-aaral upang maging mas makabuluhan ang pagkatuto at mapaunlad ang kanilang kasanayang pangwika.

Isa sa mga pangunahing salik na nakaaapekto sa matagumpay na pagkatuto ay ang pakikilahok ng mga mag-aaral (student engagement). Ayon kina Fredricks et al. (2004), ang aktibong pakikilahok ay binubuo ng behavioral, emotional, at cognitive engagement na magkakaugnay sa pagpapataas ng motibasyon, akademikong pagganap, at kalidad ng pagkatuto. Pinagtibay nina Kahu at Nelson (2018) na ang mataas na antas ng student engagement ay bunga ng makabuluhang interaksyon sa pagitan ng guro, mag-aaral, at kapaligiran ng pagkatuto.

Sa pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan, mahalaga ang paggamit ng mga learner-centered strategies tulad ng kolaboratibong pagkatuto, mapanuring talakayan, at autentikong gawain. Ayon kina Johnson at Johnson (2019), ang collaborative learning ay nagpapalawak ng

Received: December 1, 2025 | Accepted: March 15, 2026 | Published: March 30, 2026

komunikatibong kakayahan, nagpapalalim ng pag-unawa, at nagpapahusay ng kasanayan sa pakikipagtalastasan. Gayundin, binigyang-diin ni Gillies (2020) na ang kolaborasyon ay nagtataguyod ng mas mataas na antas ng partisipasyon at sama-samang pagbuo ng kaalaman.

Mahalaga rin ang papel ng panitikan sa paglinang ng kritikal na pag-iisip at pagpapahalagang pangkultura. Ayon kay Rosenblatt (1995), ang pag-unawa sa isang akdang pampanitikan ay nabubuo sa aktibong interaksyon ng mambabasa at teksto. Samantala, ipinakita ng UNESCO (2023) na ang panitikan ay nagtataguyod ng empatiya, intercultural understanding, at mapanuring pag-iisip na kinakailangan sa ika-21 siglong pagkatuto.

Sa larangan ng paglinang ng kasanayang pangwika, ipinahayag ni Richards (2022) na ang epektibong pagkatuto ng wika ay higit na umuunlad kapag ang mga mag-aaral ay aktibong gumagamit ng wika sa tunay at makabuluhang sitwasyon. Sinusuportahan ito ni Nation (2021) na nagsasabing ang paulit-ulit na paggamit ng wika sa komunikasyon ay nagpapahusay sa kasanayan sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat.

Bagama't maraming pag-aaral ang tumalakay sa pagiging epektibo ng iba't ibang estratehiya sa pagtuturo ng Filipino, nananatiling limitado ang mga penomenolohikal na pag-aaral na nakatuon sa mismong karanasan ng mga mag-aaral sa kanilang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan, lalo na sa konteksto ng mga multikultural na pamantasan tulad ng Sulu State University. Dahil dito, mahalagang maunawaan ang kanilang mga karanasan upang makabuo ng mas angkop at mas inklusibong mga estratehiya sa pagtuturo.

Teoretikal na Balangkas

Ang pag-aaral na ito ay nakabatay sa apat na magkakaugnay na teorya na nagpapaliwanag kung paano nabubuo ang makabuluhang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan.

Una, ang Student Engagement Theory nina Fredricks, Blumenfeld, at Paris (2004) ang nagsisilbing pangunahing batayan ng pag-aaral. Ipinapaliwanag ng teoryang ito na ang aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral sa aspetong behavioral, emotional, at cognitive—ay may mahalagang impluwensya sa kalidad ng kanilang pagkatuto at pag-unlad ng kasanayang pangwika.

Ikalawa, ginamit ang Sociocultural Theory ni Lev Vygotsky (1978), na nagsasaad na ang pagkatuto ay nagaganap sa pamamagitan ng interaksyon sa kapwa at sa kapaligiran. Ang kolaborasyon, talakayan, at paggabay ng guro ay mahalagang mekanismo sa paglinang ng kaalaman at kakayahang pangkomunikatibo.

Ikatlo, isinama ang Reader-Response Theory ni Louise Rosenblatt (1995) upang ipaliwanag kung paano nabubuo ang kahulugan ng mga akdang pampanitikan sa pamamagitan ng personal na karanasan at interpretasyon ng mambabasa. Ang teoryang ito ay nagbibigay-diin sa aktibong papel ng mga mag-aaral sa pag-unawa at pagpapahalaga sa panitikan.

Ikaapat, ginamit ang Self-Regulated Learning Theory ni Barry Zimmerman (2002), na nagpapakita na ang matagumpay na pagkatuto ay nakasalalay sa kakayahan ng mga mag-aaral na magtakda ng layunin, magsuri ng sariling pagkatuto, at patuloy na pagbutihin ang kanilang kasanayang pangwika sa pamamagitan ng aktibong pakikilahok.

Sa kabuuan, ang apat na teoryang ito ay nagbibigay ng matibay na pundasyon sa pag-unawa kung paano nakaaapekto ang pakikilahok ng mga mag-aaral sa kanilang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan at sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika.

Layunin ng Pag-aaral

Nilalayon ng pag-aaral na ito na masuri ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa kolehiyo hinggil sa kanilang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan, partikular sa kanilang

Received: December 1, 2025 | Accepted: March 15, 2026 | Published: March 30, 2026

pakikilahok sa mga gawaing pampagkatuto at sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika sa Sulu State University.

Tiyak na Layunin

Nilalayon ng pag-aaral na:

1. Mailarawan ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan.
2. Matukoy ang mga salik na nakaaapekto sa kanilang pakikilahok sa mga gawaing pampagkatuto.
3. Masuri kung paano nakatutulong ang kanilang pakikilahok sa paglinang ng kasanayan sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat.
4. Makabuo ng mga pangunahing tema na maaaring magsilbing batayan sa pagpapaunlad ng mga estratehiya sa pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan sa antas tersiyarya.

Metodolohiya

Disenyo ng Pananaliksik

Ginamit sa pag-aaral ang **kwalitatibong penomenolohikal na disenyo** upang maunawaan at mailarawan ang esensya ng mga karanasan ng mga mag-aaral sa kanilang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan. Ang penomenolohiya ay angkop sa pag-aaral sapagkat nakatuon ito sa masusing pag-unawa sa mga pananaw, karanasan, at kahulugang ibinibigay ng mga kalahok sa isang partikular na penomenon (Creswell & Poth, 2018). Sa kontekstong ito, ang penomenon ay ang kanilang aktibong pakikilahok sa pag-aaral ng Wikang Filipino at Panitikan at ang impluwensiya nito sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika.

Lugar ng Pag-aaral

Isinagawa ang pag-aaral sa **Sulu State University**, isang pampublikong institusyon ng mas mataas na edukasyon sa Lalawigan ng Sulu. Ang pamantasan ay nagsisilbi sa mga mag-aaral mula sa iba't ibang etnolingguwistikong grupo, dahilan upang maging angkop itong konteksto sa pag-aaral ng pagkatuto ng Wikang Filipino sa isang multikultural at multilingguwal na kapaligiran.

Mga Kalahok sa Pag-aaral

Binubuo ang mga kalahok ng **labindalawang (12) mag-aaral sa kolehiyo** na kasalukuyang kumukuha ng mga asignaturang may kaugnayan sa Wikang Filipino at Panitikan.

Ginamit ang **purposive sampling** upang piliin ang mga kalahok batay sa sumusunod na pamantayan:

- kasalukuyang nakaenrol sa asignaturang Filipino;
- aktibong nakikilahok sa mga gawaing pangklase;
- may kahandaang ibahagi ang kanilang mga karanasan; at
- kusang-loob na lumagda sa informed consent.

Pinili ang bilang na labindalawa sapagkat sapat na ito upang makamit ang **data saturation**, kung saan wala nang lumilitaw na bagong impormasyon mula sa mga panayam.

Instrumento ng Pananaliksik

Received: December 1, 2025 | Accepted: March 15, 2026 | Published: March 30, 2026

Gumamit ang mananaliksik ng **semi-istrukturadong gabay sa panayam** na binubuo ng mga bukas na tanong na nakatuon sa:

- mga karanasan sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan;
- antas ng pakikilahok sa mga gawaing pampagkatuto;
- mga salik na nagpapalakas o humahadlang sa kanilang partisipasyon; at
- epekto ng kanilang mga karanasan sa paglinang ng kasanayang pangwika.

Ang gabay sa panayam ay isinailalim sa **ekspertong beripikasyon (expert validation)** upang matiyak ang pagiging malinaw, angkop, at balido ng mga tanong.

Pamamaraan ng Pangangalap ng Datos

Matapos makuha ang pahintulot mula sa pamunuan ng unibersidad at ang boluntaryong pagsang-ayon ng mga kalahok, isinagawa ang **face-to-face na semi-istrukturadong panayam**. Ang bawat panayam ay tumagal ng humigit-kumulang **45 hanggang 60 minuto** at naitala sa pamamagitan ng audio recording kasabay ng pagtatala ng mahahalagang obserbasyon.

Matapos ang transkripsiyon, isinagawa ang **member checking** upang mabigyan ng pagkakataon ang mga kalahok na mapatunayan ang katumpakan ng kanilang mga pahayag bago simulan ang pagsusuri ng datos.

Pagsusuri ng Datos

Sinuri ang mga datos gamit ang **Thematic Analysis** nina Braun at Clarke (2022). Sinunod ang anim na hakbang ng pagsusuri:

1. paulit-ulit na pagbasa at pag-unawa sa mga transkripsiyon;
2. pagbuo ng paunang mga kodigo;
3. paghahanap ng mga tema;
4. pagrerepaso at pagpino ng mga tema;
5. pagbibigay-kahulugan at pagpapangalan sa mga tema; at
6. pagsulat ng interpretasyon ng mga natuklasan.

Ang paraang ito ay nagbigay-daan sa sistematikong pagbuo ng mga pangunahing temang naglalarawan sa karanasan ng mga kalahok.

Pagtiyak sa Kredibilidad ng Pag-aaral

Upang matiyak ang **trustworthiness** ng pananaliksik, isinagawa ang mga sumusunod na pamamaraan batay kina Lincoln at Guba (1985):

- **Credibility** sa pamamagitan ng member checking at prolonged engagement;
- **Transferability** sa pamamagitan ng masusing paglalarawan ng konteksto ng pag-aaral;
- **Dependability** sa pamamagitan ng audit trail ng lahat ng hakbang sa pananaliksik; at
- **Confirmability** sa pamamagitan ng reflexive journaling at peer debriefing upang mabawasan ang pagkiling ng mananaliksik.

Mga Etikal na Konsiderasyon

Mahigpit na isinasaalang-alang sa pag-aaral ang mga pamantayang etikal sa pananaliksik. Ang lahat ng kalahok ay binigyan ng **Informed Consent Form** na naglalaman ng layunin ng pag-aaral, mga karapatan ng kalahok, at katiyakang boluntaryo ang kanilang paglahok. Pinangalagaan ang kanilang pagkakakilanlan sa pamamagitan ng paggamit ng mga pseudonym o participant codes (PI-PI2) sa halip na tunay na pangalan.

Tiniyak din ng mananaliksik ang pagiging kompidensiyal ng lahat ng impormasyong nakalap at ginamit lamang ang mga ito para sa layunin ng pananaliksik. Ang mga audio recording at transkripsiyon ay ligtas na iningatan at sisirain matapos makumpleto ang pag-aaral alinsunod sa mga umiiral na pamantayan sa etikal na pananaliksik.

Layunin ng Pag-aaral

Nilalayon ng pag-aaral na ito na masuri ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa kolehiyo hinggil sa kanilang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan, partikular sa kanilang pakikilahok sa mga gawaing pampagkatuto at sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika sa Sulu State University.

Tiyak na Layunin

Nilalayon ng pag-aaral na:

1. Mailarawan ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan.
2. Matukoy ang mga salik na nakaaapekto sa kanilang pakikilahok sa mga gawaing pampagkatuto.
3. Masuri kung paano nakatutulong ang kanilang pakikilahok sa paglinang ng kasanayan sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat.
4. Makabuo ng mga pangunahing tema na maaaring magsilbing batayan sa pagpapaunlad ng mga estratehiya sa pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan sa antas tersiyarya.

Mga Tanong sa Pananaliksik

Hinangad ng pag-aaral na sagutin ang sumusunod na mga tanong:

Pangunahing Tanong

Paano inilalarawan ng mga mag-aaral ang kanilang mga karanasan sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan sa Sulu State University?

Mga Pantulong na Tanong

1. Ano ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa kanilang pakikilahok sa mga gawaing pampagkatuto sa asignaturang Wikang Filipino at Panitikan?
2. Anu-anong salik ang nakaaapekto sa kanilang aktibong pakikilahok sa proseso ng pagkatuto?
3. Paano nakatutulong ang kanilang pakikilahok sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika?

Received: December 1, 2025 | Accepted: March 15, 2026 | Published: March 30, 2026

4. Anu-anong mahahalagang tema ang maaaring mabuo mula sa kanilang mga karanasan?

Metodolohiya

Disenyo ng Pananaliksik

Ginamit sa pag-aaral ang **kwalitatibong penomenolohikal na disenyo** upang maunawaan at mailarawan ang esensya ng mga karanasan ng mga mag-aaral sa kanilang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan. Ang penomenolohiya ay angkop sa pag-aaral sapagkat nakatuon ito sa masusing pag-unawa sa mga pananaw, karanasan, at kahulugang ibinibigay ng mga kalahok sa isang partikular na penomenon (Creswell & Poth, 2018). Sa kontekstong ito, ang penomenon ay ang kanilang aktibong pakikilahok sa pag-aaral ng Wikang Filipino at Panitikan at ang impluwensiya nito sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika.

Lugar ng Pag-aaral

Isinagawa ang pag-aaral sa **Sulu State University**, isang pampublikong institusyon ng mas mataas na edukasyon sa Lalawigan ng Sulu. Ang pamantasan ay nagsisilbi sa mga mag-aaral mula sa iba't ibang etnolingguwistikong grupo, dahilan upang maging angkop itong konteksto sa pag-aaral ng pagkatuto ng Wikang Filipino sa isang multikultural at multilingguwal na kapaligiran.

Mga Kalahok sa Pag-aaral

Binubuo ang mga kalahok ng **labindalawang (12) mag-aaral sa kolehiyo** na kasalukuyang kumukuha ng mga asignaturang may kaugnayan sa Wikang Filipino at Panitikan.

Ginamit ang **purposive sampling** upang piliin ang mga kalahok batay sa sumusunod na pamantayan:

- kasalukuyang nakaenrol sa asignaturang Filipino;
- aktibong nakikilahok sa mga gawaing pangklase;
- may kahandaang ibahagi ang kanilang mga karanasan; at
- kusang-loob na lumagda sa informed consent.

Pinili ang bilang na labindalawa sapagkat sapat na ito upang makamit ang **data saturation**, kung saan wala nang lumilitaw na bagong impormasyon mula sa mga panayam.

Instrumento ng Pananaliksik

Gumamit ang mananaliksik ng **semi-istrukturadong gabay sa panayam** na binubuo ng mga bukas na tanong na nakatuon sa:

- mga karanasan sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan;
- antas ng pakikilahok sa mga gawaing pampagkatuto;
- mga salik na nagpapalakas o humahadlang sa kanilang partisipasyon; at
- epekto ng kanilang mga karanasan sa paglinang ng kasanayang pangwika.

Ang gabay sa panayam ay isinailalim sa **ekspertong beripikasyon (expert validation)** upang matiyak ang pagiging malinaw, angkop, at balido ng mga tanong.

Pamamaraan ng Pangangalap ng Datos

Matapos makuha ang pahintulot mula sa pamunuan ng unibersidad at ang boluntaryong pagsang-ayon ng mga kalahok, isinagawa ang **face-to-face na semi-istrukturadong panayam**. Ang bawat panayam ay tumagal ng humigit-kumulang **45 hanggang 60 minuto** at naitala sa pamamagitan ng audio recording kasabay ng pagtatala ng mahahalagang obserbasyon.

Matapos ang transkripsiyon, isinagawa ang **member checking** upang mabigyan ng pagkakataon ang mga kalahok na mapatunayan ang katumpakan ng kanilang mga pahayag bago simulan ang pagsusuri ng datos.

Pagsusuri ng Datos

Sinuri ang mga datos gamit ang **Thematic Analysis** nina Braun at Clarke (2022). Sinunod ang anim na hakbang ng pagsusuri:

1. paulit-ulit na pagbasa at pag-unawa sa mga transkripsiyon;
2. pagbuo ng paunang mga kodigo;
3. paghahanap ng mga tema;
4. pagrerepaso at pagpino ng mga tema;
5. pagbibigay-kahulugan at pagpapangalan sa mga tema; at
6. pagsulat ng interpretasyon ng mga natuklasan.

Ang paraang ito ay nagbigay-daan sa sistematikong pagbuo ng mga pangunahing temang naglalarawan sa karanasan ng mga kalahok.

Pagtiyak sa Kredibilidad ng Pag-aaral

Upang matiyak ang **trustworthiness** ng pananaliksik, isinagawa ang mga sumusunod na pamamaraan batay kina Lincoln at Guba (1985):

- **Credibility** sa pamamagitan ng member checking at prolonged engagement;
- **Transferability** sa pamamagitan ng masusing paglalarawan ng konteksto ng pag-aaral;
- **Dependability** sa pamamagitan ng audit trail ng lahat ng hakbang sa pananaliksik; at
- **Confirmability** sa pamamagitan ng reflexive journaling at peer debriefing upang mabawasan ang pagkiling ng mananaliksik.

Mga Etikal na Konsiderasyon

Mahigpit na isinasalang-alang sa pag-aaral ang mga pamantayang etikal sa pananaliksik. Ang lahat ng kalahok ay binigyan ng **Informed Consent Form** na naglalaman ng layunin ng pag-aaral, mga karapatan ng kalahok, at katiyakang boluntaryo ang kanilang paglahok. Pinangalagaan ang kanilang pagkakakilanlan sa pamamagitan ng paggamit ng **mga pseudonym o participant codes (PI-P12)** sa halip na tunay na pangalan.

Tiniyak din ng mananaliksik ang pagiging kompidensiyal ng lahat ng impormasyong nakalap at ginamit lamang ang mga ito para sa layunin ng pananaliksik. Ang mga audio recording at

Received: December 1, 2025 | Accepted: March 15, 2026 | Published: March 30, 2026

transkripsiyon ay ligtas na iningatan at sisirain matapos makumpleto ang pag-aaral alinsunod sa mga umiiral na pamantayan sa etikal na pananaliksik.

Resulta at Talakayan

Matapos ang masusing pagsusuri sa mga panayam ng labindalawang (12) kalahok gamit ang **Braun at Clarke's (2022) Thematic Analysis**, nabuo ang apat na pangunahing tema na naglalarawan sa kanilang mga karanasan sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan. Inilalahad sa bahaging ito ang unang dalawang tema na nagpapakita ng kahalagahan ng aktibong pakikilahok at kolaboratibong pagkatuto sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika.

Tema 1. Makabuluhang Pagkatuto sa Pamamagitan ng Aktibong Pakikilahok

Isa sa pinakamahalagang temang lumitaw sa pag-aaral ay ang pananaw ng mga mag-aaral na higit nilang nauunawaan ang Wikang Filipino at Panitikan kapag sila ay aktibong nakikilahok sa mga talakayan, presentasyon, pagsusuri ng akda, at iba pang gawaing pampagkatuto. Ayon sa kanila, ang aktibong partisipasyon ay nagbibigay ng pagkakataong maipahayag ang sariling ideya, malinang ang kanilang kasanayan sa komunikasyon, at higit na maunawaan ang mga aralin.

Ibinahagi ng isang kalahok:

"Mas naiintindihan ko ang aralin kapag nakikilahok ako sa talakayan kaysa nakikinig lang. Kapag nagsasalita ako, mas tumatatak sa isip ko ang konsepto." (P2)

Ayon naman sa isa pang kalahok:

"Kapag may reporting o presentasyon, napipilitan akong magbasa at maghanda kaya mas marami akong natututuhan sa Filipino." (P6)

Ganito rin ang salaysay ng isa pang kalahok:

"Hindi ako dating mahilig magsalita sa klase, pero nang hinihikayat kami ng guro na magbahagi ng opinyon, naging mas interesado akong makilahok." (P10)

Ipinakikita ng mga pahayag na ang aktibong pakikilahok ay hindi lamang nagpapataas ng interes ng mga mag-aaral kundi nagsisilbi ring mekanismo upang maging mas makabuluhan ang kanilang pagkatuto. Ang pagbabahagi ng sariling pananaw at pakikipag-ugnayan sa guro at mga kamag-aral ay nagiging daan sa mas malalim na pag-unawa sa mga konsepto ng wika at panitikan.

Ang natuklasang ito ay umaayon sa Student Engagement Theory nina Fredricks, Blumenfeld, at Paris (2004), na nagsasaad na ang behavioral, emotional, at cognitive engagement ay may mahalagang impluwensya sa kalidad ng pagkatuto. Ang aktibong partisipasyon ng mga mag-aaral ay nagpapataas ng kanilang motibasyon at nagpapalalim ng pag-unawa sa mga aralin.

Katulad nito, binigyang-diin nina Kahu at Nelson (2018) na ang makabuluhang interaksyon sa pagitan ng guro, mag-aaral, at kapaligiran ng pagkatuto ay nagpapalakas ng akademikong pakikilahok at positibong karanasan sa pag-aaral. Ipinakikita rin ng OECD (2023) na ang mga mag-aaral na aktibong nakikibahagi sa mga gawaing pampagkatuto ay nagkakaroon ng mas mataas na antas ng akademikong pagganap at kasanayang pangkomunikatibo.

Tema 2. Kolaboratibong Pagkatuto Bilang Daan sa Pagpapalawak ng Kasanayang Pangkomunikatibo

Lumitaw din sa pag-aaral na ang kolaboratibong pagkatuto ay isa sa pinakamahalagang karanasan ng mga kalahok sa pag-aaral ng Wikang Filipino at Panitikan. Ayon sa kanila, ang mga pangkatang gawain, talakayan, debate, at pagsusuri ng mga akdang pampanitikan ay nagbigay ng pagkakataon upang matuto mula sa iba't ibang pananaw at mapaunlad ang kanilang kakayahang makipagtalastasan.

Ibinahagi ng isang kalahok:

Received: December 1, 2025 | Accepted: March 15, 2026 | Published: March 30, 2026

"Kapag group activity, mas marami akong natututuhan dahil iba-iba ang opinyon ng bawat isa. Mas lumalawak ang pag-unawa ko sa aralin." (P3)

Isinalaysay naman ng isa pang kalahok:

"Mas naging komportable akong magsalita dahil nagtutulungan kami sa grupo. Hindi ako natatakot na magkamali." (P7)

Ayon naman sa isa pang kalahok:

"Sa mga debate at group discussion, natututo akong makinig sa opinyon ng iba at maayos na ipahayag ang sarili kong pananaw." (P12)

Ipinahihiwatig ng mga salaysay na ang kolaborasyon ay nagtataguyod ng bukas na komunikasyon, pagpapalitan ng ideya, at sama-samang pagbuo ng kaalaman. Ang mga gawaing ito ay hindi lamang nagpapahusay sa kanilang kakayahang magsalita at makinig kundi nagpapaunlad din ng kanilang interpersonal na kasanayan at paggalang sa magkakaibang pananaw.

Ang temang ito ay sumusuporta sa Sociocultural Theory ni Lev Vygotsky (1978), na nagsasabing ang pagkatuto ay nagaganap sa pamamagitan ng interaksyon at kolaborasyon sa kapwa. Ang pagpapalitan ng ideya at paggabay ng guro at mga kamag-aral ay nagiging mahalagang salik sa paglinang ng kaalaman at kasanayang pangkomunikatibo.

Kaayon din ito ng mga pag-aaral nina Johnson at Johnson (2019) at Gillies (2020) na nagpatunay na ang collaborative learning ay nagpapataas ng antas ng pakikilahok, kritikal na pag-iisip, at komunikasyon ng mga mag-aaral. Sa konteksto ng pag-aaral na ito, ipinakikita na ang kolaboratibong pagkatuto ay lumilikha ng isang suportibo at inklusibong kapaligiran na nagbibigay ng pagkakataon sa mga mag-aaral na matuto mula sa isa't isa habang pinauunlad ang kanilang kasanayang pangwika.

Batay sa unang dalawang tema, malinaw na ang aktibong pakikilahok at kolaboratibong pagkatuto ay magkatuwang na salik sa pagpapalalim ng pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan. Sa pamamagitan ng makabuluhang talakayan, pangkatang gawain, at palitan ng ideya, higit na nahuhubog ang kasanayan ng mga mag-aaral sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat. Higit pa rito, ang mga karanasang ito ay nagpapalakas ng kanilang kumpiyansa, motibasyon, at pagpapahalaga sa Wikang Filipino bilang isang mahalagang kasangkapan sa akademiko at sa pang-araw-araw na komunikasyon.

Tema 3. Paglinang ng Kritikal na Pag-iisip at Pagpapahalagang Pampanitikan sa Pamamagitan ng Mapanuring Pagninilay

Lumitaw sa mga panayam na ang pag-aaral ng panitikan ay naging daan upang higit na mapaunlad ng mga mag-aaral ang kanilang kakayahang magsuri, magbigay-kahulugan, at magpahayag ng sariling pananaw. Sa pamamagitan ng pagsusuri sa mga tula, maikling kuwento, nobela, at iba pang akdang pampanitikan, natutuhan nilang iugnay ang mga aralin sa tunay na kalagayan ng lipunan at sa kanilang sariling karanasan.

Ayon sa isang kalahok:

"Kapag sinusuri namin ang isang akda, hindi lang kuwento ang nakikita ko. Naiisip ko rin kung paano ito nangyayari sa totoong buhay." (P4)

Ibinahagi naman ng isa pang kalahok:

"Natutuhan kong igalang ang iba't ibang interpretasyon ng aking mga kaklase. Wala palang iisang tamang pananaw basta may batayan." (P8)

Ganito rin ang salaysay ng isa pang kalahok:

Received: December 1, 2025 | Accepted: March 15, 2026 | Published: March 30, 2026

"Mas naging mapanuri ako sa pagbabasa ng panitikan. Hindi na ako basta tumatanggap ng impormasyon; sinusuri ko muna ang mensahe ng akda." (P11)

Ipinakikita ng mga pahayag na ang panitikan ay hindi lamang nagiging kasangkapan sa pagkatuto ng wika kundi nagsisilbi ring daluyan ng paghubog ng mapanuring pag-iisip at pagpapahalaga sa kultura at lipunang Pilipino. Ang malayang pagpapahayag ng pananaw ay nagbigay ng pagkakataon sa mga mag-aaral na makabuo ng mas malalim na pag-unawa sa mga tekstong kanilang pinag-aaralan.

Ang natuklasang ito ay umaayon sa Reader-Response Theory ni Louise Rosenblatt (1995) na nagsasaad na ang kahulugan ng isang akdang pampanitikan ay nabubuo sa aktibong ugnayan ng mambabasa at teksto. Ang personal na karanasan at interpretasyon ng mga mag-aaral ay mahalagang bahagi ng pagkatuto ng panitikan.

Sinusuportahan din ito nina Beach at Marshall (2021) na nagsabing ang mapanuring talakayan sa panitikan ay nagpapalawak ng kritikal na pag-iisip at kakayahang akademiko ng mga mag-aaral. Dagdag pa rito, binigyang-diin ng UNESCO (2023) na ang panitikan ay mahalagang instrumento sa pagpapaunlad ng empatiya, pagpapahalagang pangkultura, at mapanuring pag-iisip na kinakailangan sa ika-21 siglong edukasyon.

Tema 4. Pagbuo ng Tiwala sa Sarili at Pagkakakilanlang Pangwika sa Pamamagitan ng Autentikong Karanasan sa Pagkatuto

Isa pang mahalagang temang lumitaw ay ang pag-unlad ng tiwala sa sarili ng mga mag-aaral sa paggamit ng Wikang Filipino. Marami sa kanila ang nagsabing ang aktibong pakikilahok sa mga presentasyon, debate, talakayan, at iba pang gawaing pangkomunikatibo ay nagbigay sa kanila ng lakas ng loob upang gamitin ang Filipino sa loob at labas ng silid-aralan.

Ayon sa isang kalahok:

"Noong una ay nahihiya akong magsalita sa Filipino, pero dahil sa mga classroom activities ay naging mas kumpiyansa ako." (P1)

Ibinahagi naman ng isa pang kalahok:

"Hindi na ako natatakot na magkamali dahil alam kong bahagi iyon ng pagkatuto. Mas naging bukas ako sa pagbabahagi ng aking opinyon." (P7)

Dagdag pa ng isa pang kalahok:

"Mas ipinagmamalaki ko na ngayon ang paggamit ng Filipino. Naramdaman kong bahagi ito ng aking pagkatao at kultura." (P12)

Ipinahihiwatig ng mga salaysay na ang paggamit ng Filipino sa mga tunay na sitwasyon ng pagkatuto ay nagpatibay hindi lamang sa kanilang kasanayang pangkomunikatibo kundi maging sa kanilang pagpapahalaga sa pambansang wika. Ang suportibong kapaligiran sa silid-aralan ay naging mahalagang salik sa paghubog ng kanilang tiwala sa sarili at positibong pananaw sa paggamit ng Filipino.

Ang temang ito ay sumusuporta sa Self-Regulated Learning Theory ni Zimmerman (2002), na nagsasabing ang pagkatuto ay umuunlad sa pamamagitan ng patuloy na pagsasanay, pagninilay, at pagtataya sa sariling pagganap. Habang dumarami ang pagkakataong gamitin ang Filipino sa mga makabuluhang gawain, lalong tumitibay ang tiwala sa sarili ng mga mag-aaral.

Kaayon din ito ng Sociocultural Theory ni Vygotsky (1978), na nagpapaliwanag na ang paglinang ng wika ay nagaganap sa pamamagitan ng interaksyon at pakikipagtulungan sa kapwa. Pinagtibay rin nina Mercer at Dawes (2018) na ang isang suportibo at inklusibong kapaligiran sa pagkatuto

Received: December 1, 2025 | Accepted: March 15, 2026 | Published: March 30, 2026

ay nagpapataas ng kumpiyansa at nagpapalawak ng kakayahang makipagtalastasan ng mga mag-aaral.

Batay sa apat na temang nabuo, malinaw na ang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan ay isang dinamiko at makabuluhang proseso na nakasalalay sa aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral. Ang aktibong partisipasyon, kolaboratibong pagkatuto, mapanuring pagsusuri ng panitikan, at autentikong karanasan sa paggamit ng wika ay magkakaugnay na salik na nagpapaunlad sa kanilang kasanayan sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat.

Higit pa rito, ipinakita ng mga karanasan ng mga kalahok na ang pag-aaral ng Wikang Filipino at Panitikan ay hindi lamang nagbubunga ng mas mataas na antas ng kasanayang pangwika kundi humuhubog din sa kanilang kritikal na pag-iisip, pagpapahalagang pampanitikan, tiwala sa sarili, at pagkakakilanlang pangwika. Ang mga natuklasang ito ay nagpapatunay na ang student-centered at interactive na pedagogical approaches ay higit na nakapagpapalalim ng pagkatuto kaysa sa tradisyunal na pamamaraang nakabatay lamang sa lektura. Samakatuwid, ang paglikha ng isang inklusibo, kolaboratibo, at mapanuring kapaligiran sa pag-aaral ay mahalaga upang higit pang mapaunlad ang kalidad ng pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan sa antas ng mas mataas na edukasyon.

Kongklusyon

Sinuri ng pag-aaral na ito ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa kolehiyo hinggil sa kanilang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan, partikular sa kanilang pakikilahok sa mga gawaing pampagkatuto at sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika sa Sulu State University. Batay sa penomenolohikal na pagsusuri, nabuo ang apat na pangunahing tema: (1) makabuluhang pagkatuto sa pamamagitan ng aktibong pakikilahok; (2) kolaboratibong pagkatuto bilang daan sa pagpapalawak ng kasanayang pangkomunikatibo; (3) paglinang ng kritikal na pag-iisip at pagpapahalagang pampanitikan sa pamamagitan ng mapanuring pagninilay; at (4) pagbuo ng tiwala sa sarili at pagkakakilanlang pangwika sa pamamagitan ng autentikong karanasan sa pagkatuto.

Ipinakita ng mga natuklasan na ang aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral ay may mahalagang papel sa pagpapalalim ng kanilang pag-unawa sa Wikang Filipino at Panitikan. Ang mga gawaing tulad ng talakayan, kolaborasyon, presentasyon, at pagsusuri ng mga akdang pampanitikan ay nagbigay ng pagkakataon upang mapaunlad ang kanilang kasanayan sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat. Higit pa rito, ang mga karanasang ito ay nakatulong sa paglinang ng kanilang kritikal na pag-iisip, pagpapahalaga sa panitikang Filipino, at kakayahang magpahayag ng makabuluhang pananaw.

Lumitaw din sa pag-aaral na ang mga estratehiyang nakasentro sa mag-aaral ay nagpalakas ng kanilang tiwala sa sarili at nagpatibay ng kanilang pagkakakilanlang pangwika. Sa pamamagitan ng mga autentikong gawaing pampagkatuto, naging mas handa silang gamitin ang Wikang Filipino sa akademiko, propesyonal, at panlipunang komunikasyon. Ang isang inklusibo at suportibong kapaligiran sa silid-aralan ay napatunayang mahalagang salik sa paghubog ng kanilang motibasyon at aktibong pakikilahok.

Sa kabuuan, pinatutunayan ng pag-aaral na ang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan ay higit na nagiging makabuluhan kapag ang mga mag-aaral ay aktibong nakikilahok sa proseso ng pagkatuto. Ang pagpapatibay ng **student-centered, collaborative, at reflective pedagogical approaches** ay mahalagang hakbang upang higit pang mapaunlad ang kalidad ng pagtuturo ng Filipino sa mas mataas na edukasyon.

Implikasyon ng Pag-aaral

Received: December 1, 2025 | Accepted: March 15, 2026 | Published: March 30, 2026

Batay sa mga natuklasan, nabuo ang sumusunod na implikasyon:

Para sa mga Guro sa Filipino

Dapat higit pang gamitin ng mga guro ang mga estratehiyang nakasentro sa mag-aaral, tulad ng kolaboratibong pagkatuto, mapanuring talakayan, role-playing, presentasyon, at autentikong pagtataya upang mapataas ang pakikilahok at paglinang ng kasanayang pangwika.

Para sa mga Mag-aaral

Ang aktibong pakikilahok sa mga gawaing pangklase ay nakatutulong sa pagpapaunlad ng komunikatibong kakayahan, kritikal na pag-iisip, at tiwala sa sarili. Hinihikayat ang mga mag-aaral na maging mas bukas sa pakikipagtalakayan at sama-samang pagkatuto.

Para sa Pamunuan ng Unibersidad

Mahalagang suportahan ang patuloy na pagpapaunlad ng pagtuturo ng Filipino sa pamamagitan ng mga seminar, pagsasanay, at programang pangkaunlaran para sa mga guro upang higit pang mapahusay ang learner-centered instruction.

Para sa mga Tagapaglinang ng Kurikulum

Dapat higit na maisama sa kurikulum ang mga gawaing nagpapalakas ng komunikasyon, kolaborasyon, kritikal na pag-iisip, at pagpapahalagang pampanitikan upang maging higit na makabuluhan ang pagkatuto ng mga mag-aaral.

Para sa mga Susunod na Mananaliksik

Maaaring palawakin ang pag-aaral sa pamamagitan ng pagsasagawa ng katulad na pananaliksik sa iba pang pamantasan, disiplina, o rehiyon upang mapagtibay ang mga natuklasan at makabuo ng mas malawak na pananaw hinggil sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan.

Mga Rekomendasyon

Batay sa mga natuklasan at kongklusyon ng pag-aaral, inirerekomenda ang sumusunod:

1. Palawakin ang paggamit ng student-centered pedagogical approaches upang higit na mapataas ang pakikilahok ng mga mag-aaral sa pag-aaral ng Wikang Filipino at Panitikan.
2. Magdisenyo ng mga autentikong gawaing pampagkatuto na nakabatay sa tunay na karanasan, kultura, at konteksto ng mga mag-aaral upang higit na mapaunlad ang kanilang kasanayang pangwika.
3. Palakasin ang kolaboratibong pagkatuto at mapanuring diskurso sa pamamagitan ng pangkatang gawain, debate, pagsusuri ng akdang pampanitikan, at reflective learning activities.
4. Magsagawa ng regular na pagsasanay para sa mga guro tungkol sa makabagong estratehiya sa pagtuturo ng Wikang Filipino, integrasyon ng teknolohiya, at learner-centered instruction.
5. Hikayatin ang paggamit ng Wikang Filipino sa iba't ibang gawaing akademiko at ekstrakurikular, tulad ng pananaliksik, seminar, debate, malikhaing pagsulat, at mga pampanitikang pagtatanghal.

Received: December 1, 2025 | Accepted: March 15, 2026 | Published: March 30, 2026

6. Palawakin ang mga susunod na pananaliksik sa pamamagitan ng paggamit ng mixed-methods o komparatibong disenyo upang higit pang masukat ang ugnayan ng pakikilahok ng mga mag-aaral, akademikong pagganap, at paglinang ng kasanayang pangwika.

Mga Sanggunian

(APA 7th Edition)

- Beach, R., & Marshall, J. (2021). *Teaching literature in the secondary school* (3rd ed.). Routledge.
- Braun, V., & Clarke, V. (2022). *Thematic analysis: A practical guide*. SAGE Publications.
- Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2018). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (4th ed.). SAGE Publications.
- Fredricks, J. A., Blumenfeld, P. C., & Paris, A. H. (2004). School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. *Review of Educational Research*, 74(1), 59–109.
- Gillies, R. M. (2020). Cooperative learning: Recent developments in research. *Australian Journal of Teacher Education*, 45(3), 1–15.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2019). *Joining together: Group theory and group skills* (12th ed.). Pearson.
- Kahu, E. R., & Nelson, K. (2018). Student engagement in the educational interface. *Higher Education Research & Development*, 37(1), 58–71.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. SAGE Publications.
- Mercer, N., & Dawes, L. (2018). *The guided construction of knowledge: Talk amongst teachers and learners* (2nd ed.). Multilingual Matters.
- Moustakas, C. (1994). *Phenomenological research methods*. SAGE Publications.
- Nation, I. S. P. (2021). *Teaching ESL/EFL reading and writing* (3rd ed.). Routledge.
- OECD. (2023). *PISA 2022 results (Volume I): The state of learning and equity in education*. OECD Publishing.
- Richards, J. C. (2022). *Teaching English through interaction and communication*. Cambridge University Press.
- Rosenblatt, L. M. (1995). *Literature as exploration* (5th ed.). Modern Language Association.
- UNESCO. (2023). *Global education monitoring report 2023: Technology in education—A tool on whose terms?* UNESCO Publishing.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. *Theory Into Practice*, 41(2), 64–70.